

...éjjeli bozótlakó titkos kertje

Szabó György kiállítása

Társalgó Galéria, 2016. XI. 17. – 2017. I. 27.

NAGY T. KATALIN

Szabó György több mint négy évtizede van jelen a magyar művészeti szcénán. Az egykori Somogyi-tanítvány sohasem szakadt el teljesen az emberi figurától, de volt, hogy inkább támaszokat épített, konstrukciókba rejtőzött, égieknek üzengetett, s most újra erősen „alakoskodik”.

Az Ausztráliába bevándorló első európaiak, miután mindenütt bozótot láttak, az ott élő embereket bushmanoknak azaz bozótlakóknak nevezték el. A bush elsősorban bokrot jelent, de mégsem a bokorlakó kifejezés honosodott meg. A szlengben a bozótlakó jelentése módosult, a hajléktalan emberre mondják. Hogy minek is nyelvészkedek egy szobrászati kiállítás kapcsán? Talán, mert nem ok nélkül választ a művész egy szót, egy kifejezést műve vagy kiállítása címéül. Ráadásul a címet nem először használja. Ebből arra következtethetünk, hogy a titkos kertben, ahogy a hétköznapi kertekben is, mindig új dolgok születnek. Talán új titkokra derül fény vagy a bozótlakóknak vendégei érkeztek?

Szabó György titkos kertjében sűrű szoborerdő fogadja a bemerészkedőt. Az egyik kertrész a titkoké. Kerekék és korongok között keringhetünk, mintha Dropa, Phaistos és Nebra öröksége egyszerre sugározná ránk. A korong lyukkal vagy anélkül a leggyanúsabb jelkép, Napkultikus időidomár, szeszélyes sors- vagy szerencsekerék, nincs kultusz a Földön, mely nélkülözne volna, mágikus erejét a digitális kor embere is megérzi. Életbevágó üzenetek vagy játékos átverések, érintésre ingerlő felületek, festőien patinázott árnyalatok. Miközben értelmét keressük, már el is veszünk a korongerdőben. A szobrász régóta mítosz- és legendafüggő. Szívesen bolyong a labirintusban, azt hívén vagy remélvén, hogy a halandók számára is létezik Ariadné fonala, a létramászásról sem tud lemondani, Jákob figyelmeztetése ellenére. Szabó azok közé tartozik, akik – még vagy újra – hisznek a tárgyak kultikus erejében.

A mágikus korongoktól kissé távolabb egy vakmerő bozótharcos tűnik fel, pusztá kézzel igyekszik megakasztani a forgó kereket. Ez óvatosságra int, jó, ha elővesszük az alázatot, s mellé a költő magyarázatát (Petőfi Sándor: K... Vilmos barátomhoz):

Minket egy sors fondor kénye hányt-vetett,

Minket egy csillagnak fénye vezetett

A titkos kert másik részében emberi sokadalom, megannyi magányos, egy szál rúdon egyensúlyozó figura, légi táncuk egyszerre valóságos és nagyon is valóságos. Kezükben, hátukon, mozdulataikban hordozzák sorsukat. A szobrász usébtiknek, „válaszolónak”

foto: Boros Mihály

nevezi őket. Ha hívjuk, jönnek és teszik a dolgukat – tartották az egyiptomiak, s a kis szobrocskákkal telerakták sírjaikat. De nekünk, az élőknek, mire adnak választ? Hívásra jönnek vagy hívatlanul, szükségünk van rájuk vagy terhesek a számunkra? Olyanok, mint mi vagy tán mi magunk vagyunk? Hontalan bozótlakók? Otthonuktól megfosztott menekülők?

Egy amerikai művészbarátom 2001. szeptember 11. után abból a megfontolásból tért vissza a figurativitáshoz, hogyha nagy a baj, a művész felelőssége is nő, egyértelműbben kell fogalmazni. Szabó is aggódó tekintettel figyeli világunkat mostanában.

SZABÓ GYÖRGY:
Usébtik, 2016, bronz,
változó méret: 125–145 cm